

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Lille
Rechtestraat 44
2275 Lille

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 2

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Lille/W65M-RMID/2022

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum tussen 7/03 en 10/03/2022.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2018-2020	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2021	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	
	Tijdelijke premie COVID	geen controle uitgevoerd	
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	geen controle uitgevoerd	
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	geen controle uitgevoerd	
7	De behandeling van de knipperlichten	geen controle uitgevoerd	

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 8/02/2022.

Bij aanvang van de inspecties werden alle gevraagde stukken die beschikbaar waren voorgelegd. De dossiers waren echter weinig ordelijk gestructureerd zodat het een uitdaging was de nodige stukken terug te vinden in de dossiers.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Het wordt aanbevolen in de sociale verslagen medische hulpverlening de volgende rubrieken te voorzien: situatieschets ; aansluiting ziekenfonds ; tewerkstelling/KSZ-stromen ; huisbezoeken.

Andere opmerkingen naar aanleiding van deze controle:

- De kennisgevingen van de beslissingen omvatten alle nodige vermeldingen, maar zijn mogelijk moeilijk leesbaar voor de cliënten. Een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:
“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar wordt deze beslissing herzien.”;
- KSZ-onderzoek: indien er een arbeidsvergunning werd afgeleverd voor een begunstigde dient de tewerkstellingssituatie opgevolgd te worden. Dit dient zijn weerslag te vinden in de sociale verslaggeving en/of periodieke opzoekingen via de KSZ. In het geval van tewerkstelling dienen de nodige stappen gezet te worden om betrokkene te doen aansluiten bij een ziekenfonds, ook voor personen verblijvend in het LOI. Vanaf 2019 is de aanwezigheid van een arbeidsvergunning niet meer zichtbaar via code 198 Transactie 25 voor de arbeidsvergunningen afgeleverd vanaf 1/01/2019. Indien betrokkene voldoende lang al in België verblijft kan deze een arbeidsvergunning krijgen. Het wordt daarom ten zeerste aanbevolen voor alle lopende dossiers van legaal verblijvende begunstigten wet 02/04/1965 periodiek de KSZ te raadplegen op tewerkstelling;
- Administratieve aangifte: het OCMW gebruikte nog een jaar het dossier van een man die getransfereerd werd naar een ander LOI om de kosten van diens vrouw en kinderen (die nog in Lille verblijven) aan te geven. Het dossier had administratief op het moment van de transfer moeten stopgezet worden en de kosten aangegeven op het dossier van de vrouw. Eénmalig worden deze kosten niet teruggevorderd. Het was echter ook zo dat het OCMW heel wat meer facturen heeft voor het desbetreffende dossier. Het OCMW was in de veronderstelling deze te hebben aangegeven, maar dit blijkt niet het geval. Deze kosten kunnen niet meer rechtgezet worden. Het wordt aanbevolen dat het OCMW voor de kosten vanaf 1/01/2021 nakijkt via de maandstaten of de ingediende kosten betoelaagd werden, en zo nodig regularisaties doorstuurt.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- het **aanvraagformulier (intake/inlichtingendossier)** werd geüniformiseerd, maar uit de dossiers bleek dat deze documenten vaak nauwelijks ingevuld worden. Soms worden deze documenten blanco gelaten. De inspectie wenst het juridische belang van dit document nogmaals te onderstrepen: het is het enige document waarbij de aanvrager zelf aangeeft wat zijn/haar sociaal-financiële situatie is. Het

daaropvolgende sociaal onderzoek dient deze gegevens te controleren. De aanvrager verbindt zich door de handgeschreven vermelding “gelezen, oprecht en volledig verklaard”.

- **Beslissingen aanvullend leefloon:** de berekende bedragen aanvullend leefloon moeten in lijstvorm op het BCSD gebracht worden ter goedkeuring. Het OCMW kan blijven werken met eerst een algemene beslissing aanvullend leefloon die de betalingen leefloon rechtvaardigt, maar moet ervoor zorgen dat de specifieke bedragen ook ter goedkeuring voorgelegd worden. Hiervan dient ook een kennisgeving aan betrokkene verstuurd te worden. Het ontbreken van beslissingen is reden om de toelage bij een volgende controle terug te vorderen;
- **Sociale balans:** er werden geen dossiers teruggevonden met sociale balans. Dit document is verplicht op te maken vóór de opmaak van een GPMI en zonder sociale balans is er geen recht op extra toelage. De sociale balans vormt de basis voor het opstellen van een GPMI en de eigen inbreng van de cliënt moet ook naar voor komen. Er werd een voorbeeld van een sociale balans per mail eerder overgemaakt aan het OCMW;
- **GPMI:** er kon niet vastgesteld worden of de opgemaakte GPMI's in orde waren daar de sociale balans systematisch ontbrak. Soms werden er ook extra toelagen gevraagd terwijl er geen geldig GPMI aanwezig was. Evaluaties van de GPMI's waren bijna systematisch afwezig (3 evaluaties per jaar zijn nodig en moeten zichtbaar zijn voor controle).

De problemen die vastgesteld werden betreffende sociale balans en GPMI hebben geleid tot terugvordering van de extra toelage in de gecontroleerde dossiers én tot terugvordering van de extra toelage van nieuw aangevraagde extra toelages GPMI vanaf 1/08/2020 tot en met 28/02/2022. Het vorig verslag vermeldde immers “indien de hierboven geformuleerde opmerkingen onvoldoende opgevolgd worden zullen bij een volgende controle de resultaten betreffende de extra toelages GPMI geëxtrapoleerd worden naar alle RMI-dossiers met extra toelage GPMI.” Het gaat echter om een relatief gezien klein bedrag van ongeveer €2600. Indien bij de volgende controle er nog steeds geen sociale balansen voorhanden zijn wordt de extra toelage GPMI verder integraal teruggevorderd voor die dossiers die starten vanaf 1/03/2022.

Andere opmerkingen naar aanleiding van deze controle:

- Bij enkele dossiers was er, na de initiële toekenning RMI, slechts enkel de jaarlijkse herziening in het kader van het RMI. Doordat het OCMW de facto de regelgeving rond de GPMI's niet toepast (geen sociale balans, inhoudelijk vaak ontoereikend opgestelde GPMI's, geen of te weinig evaluaties) bestaat de vrees dat RMI-dossiers onvoldoende opgevolgd worden. Dat dit in de praktijk zo is, of dat louter het administratieve werk onvoldoende volgt, daarover kan de inspectie geen uitspraak doen;
- Bij de opmaak van een GPMI wordt er verwacht dat dit gebeurt op basis van de bevindingen van de sociale balans, waarbij in het GPMI zelf er ook wederkerigheid is: een engagement voor de cliënt houdt normaal gezien ook een begeleidingsengagement van het OCMW in. Bij de engagementen van het OCMW moeten generieke zaken vermeden worden (“tijdig afspraken nakomen”, “wijziging situatie vermelden”, ...) alsook het uitbetalen van het leefloon (dit is een verplichting zolang betrokkene aan de 6 voorwaarden voldoet). Bij het GPMI van een student zijn een aantal zaken ook verplicht om op te nemen (aanvragen studiebeurs, eigen

kinderbijslag, inschrijvingsbewijs school leveren, ...). Tenslotte moet een GPMI een tijdsduur hebben (bijvoorbeeld “voor de duur van het begeleidingstraject”), een ingangsdatum, een datum ondertekening en getekend zijn door de cliënt en iemand van het OCMW;

- Studenten en RMI: in de sociale verslagen van studenten wordt er een standaardtekst opgenomen die wettelijk gezien niet klopt. Er wordt vermeld dat het leefloon voor een student geen recht is maar een gunst en dat de wetgeving dit zegt, dat de familiale solidariteit primeert, dat er moet worden aangetoond dat de ouders niet voor hun kinderen kunnen zorgen, enzovoort. Begrippen als de familiale solidariteit komen voort het burgerlijk wetboek, maar het klopt niet dat het RMI onder de vorm van leefloon een gunst is. Zoals voor elke meerderjarige moet bij de leefloonaanvraag van een student nagegaan worden of deze aan de 6 RMI voorwaarden voldoet. Is dit het geval, dan is er recht op maatschappelijke integratie onder de vorm van leefloon, eventueel aanvullend op de inkomsten van de ouders die het bedrag categorie samenwonende overschrijden, eventueel aanvullend op looninkomsten en inkomen uit eigen ontvangen kinderbijslag;
- **Betoelaging:** voor een aantal gecontroleerde dossiers ontving het OCMW voor een lange aaneensluitende periode geen toelagen, dit wegens fouten in het B-formulier. Door de betalingen maandelijks te vergelijken met de maandstaten van de POD MI kan het OCMW deze dossiers identificeren en de fouten remediëren, eventueel door contact op te nemen met de Front Office vraag@mi-is.be ;
- De kennisgeving van de beslissing moet vermelden wanneer het leefloon uitbetaald wordt en indien het leefloon start in de loop van een maand wordt het aanbevolen het bedrag leefloon van deze eerste onvolledige maand ook op te nemen in de kennisgeving;
- Sociale verslagen zijn vaak ongestructureerd en daardoor ontsnappen er soms zaken van het sociaal onderzoek, bijvoorbeeld het vermelden van huisbezoeken of het consulteren van de KSZ-stromen.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: er werd geen rekening gehouden met eerder gemaakte opmerkingen. Voor de weinige dossiers heeft het OCMW ook een aantal toelagen misgelopen;

Leefloon dossiers: er werd te weinig gedaan met eerder gemaakte opmerkingen. Het OCMW slaagt er niet langer in het administratieve werk dat moet volgen op de begeleiding naar behoren uit te voeren. In 6 van de 8 gecontroleerde dossiers is er een terugvordering van toelagen.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met een aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur. Er werd aangegeven dat Ciral ingeschakeld werd om de processen binnen het administratieve/sociale luik te inventariseren. Daarenboven werden ook 2 nieuwe medewerkers in dienst genomen. De hoop bestaat dat de werking hierdoor terug zal verbeteren.

5.3 Algemene opmerkingen van het OCMW

Met het oog op de controle van de toegekende budgetten mbt COVID-19 wordt aangeraden een afzonderlijk artikelnummer te creëren in de boekhouding waarop alle uitgaven en ontvangsten worden geboekt.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	2018-2020	Zie bijlage 1	/
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	2021	Zie bijlage 3	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2021	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Annemarieke De Knijf